

POSEBNI UVJETI GRAĐENJA I POTVRDE O USKLAĐENOSTI PROJEKTNE DOKUMENTACIJE S ODREDBAMA ZAŠTITE OD POŽARA

PRIPREMIO:
Tomislav Pichler

Neusklađenost novih i postojećih zakona

Odredbe novih zakona o gradnji i prostornom uređenju u vezi s tehničkom dokumentacijom nisu usklađene sa Zakonom o zaštiti od požara, a Inspekcija zaštite od požara mora se pridržavati odredbi zaštite od požara

Uvod

Donošenjem novoga Zakona o prostornom uređenju (ZPU) i Zakona o gradnji (ZOG) došlo je do znatnih promjena koje se odnose na posebne uvjete građenja i potvrde usklađenosti projektne dokumentacije prema odredbama zaštite od požara u sadašnjem Zakonu o zaštiti od požara (ZZP), koji nije usklađen s novim zakonima. Zbog toga je došlo u gospodarstvu (investitori, projektanti, graditelji) i nadležnim institucijama (Inspekcija zaštite od požara kao jedna od javno-pravnih tijela) do poteškoća oko izdavanja pojedinih dokumenata, potrebnih za početak gradnje.

Prema novim zakonima, nije više potrebno u nekim slučajevima ishoditi lokacijsku dozvolu za gradnju, već samo građevinsku, a time je promijenjena i

procedura donošenja lokacijske i građevinske dozvole.

Odredbe prema Zakonu o zaštiti od požara

Nadležna policijska uprava sudjeluje u postupku izdavanja rješenja o uvjetima građenja radi izdavanja potvrde o usklađenju idejnog projekta s posebnim propisima zaštite od požara, sudjeluje u postupku izdavanja lokacijske dozvole i određuje posebne uvjete zaštite od požara u postupku izdavanja rješenja za građenje.

Ove odredbe u potpunosti nisu u skladu s novim Zakonom o prostornom uređenju (ZPU) i Zakonom o gradnji (ZOG).

Glavni projekt podliježe provjeri tehničkog rješenja o zaštiti od požara, a provjeru obavljaju ovlašteni revidenti u skladu

s posebnim pravilima. U provedbi ove odredbe došlo je do niza poteškoća, primjerice u vezi s kvalifikacijom revidenata, brojem stručnjaka, statusom i sl. (Zakon o gradnji predviđa kontrolu glavnog projekta, tipskog projekta i projekta uklanjanja građevine samo u vezi s mehaničkom otpornošću i stabilnošću, a ne u vezi s tehničkim rješenjima o zaštiti od požara). Takve neusklađene odredbe dovele su do brojnih nejasnoća u smislu kako trebaju tome pristupiti privrednici i javnopravna tijela.

Podaci o zaštiti od požara, koji su potrebni pri izradi glavnog projekta, dobivaju se iz elaborata zaštite od požara, koji je sastavni dio potvrde glavnog projekta, odnosno rješenja o građenju

Podaci o zaštiti od požara, koji su potrebni pri izradi glavnog projekta, dobivaju se iz elaborata zaštite od požara, koji je sastavni dio potvrde glavnog projekta, odnosno rješenja o građenju. Obveza za

izradu elaborata zaštite od požara odnosi se samo na 2. skupinu građevina, kako je utvrđeno posebnim pravilnikom. Po novim propisima predviđa se da prije izrade glavnog projekta, ako je propisano posebnim zakonom, obvezna je izrada elaborata zaštite od požara. Sve te odredbe nisu međusobno usklađene i u primjeni stvaraju brojne nejasnoće i nedoumice.

Odredbe novih zakona

Zakon o prostornom uređenju

Prema ovom zakonu, lokacijska dozvola izdaje se za zahvate u prostoru, a odnosi se na: eksploatacijska polja, rudarske objekte, postrojenja, skladišta ugljikovodika i plinova, nove vojne građevine, zahvate u prostoru koji nisu za građenje te na građevine gdje nisu riješeni imovinsko-pravni odnosi.

Za izdavanje lokacijske dozvole zahtjevu se prilaže idejni projekt, izjava projektan-

ta, te posebni uvjeti i / ili traženi dokazi, čl. 125 ZPU-a. Idejni projekt za izdavanje lokacijske dozvole za provedbu zahvata u prostoru odnosi se na skup međusobno usklađenih nacрта i dokumenata, a sadrži oblikovno, funkcionalno i tehničko rješenje građevine na građevinskoj čestici, te određene odnose za postizanje temeljnih zahtjeva. On mora sadržavati i sve lokacijske uvjete, čl. 128 ZPU-a.

Lokacijskom dozvolom daju se svi lokacijski uvjeti, kao što su vrsta radova, lokacija zahvata, namjena građevine, veličina građevine, oblikovanje, dimenzije čestice i njeno uređenje, nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad osoba sa smanjenom pokretljivošću, priključci na infrastrukturu. Svi navedeni podaci imaju utjecaj na zahtjeve zaštite od požara, čl. 128 - čl. 133 ZPU-a.

Zakon o gradnji

Prema ovom zakonu, predviđena je izrada elaborata zaštite od požara, a treba

se izraditi prije glavnog projekta. Nakon toga trebaju se utvrditi posebni uvjeti i izdati potvrda da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima, što se obavlja u jednom objedinjenom postupku, čl. 69 ZOG-a.

Prema Zakonu o gradnji predviđena je izrada elaborata zaštite od požara, a treba se izraditi prije glavnog projekta

Glavni projekt za građevine izrađuje se u skladu s lokacijskim uvjetima za koje se izdaje lokacijska dozvola ili, ako se ne izdaje lokacijska dozvola, izrađuje se u skladu s uvjetima gradnje koji su propisani prostornim planom, posebnim uvjetima, tehničkim i drugim propisima. Glavni projekt je skup projekata (arhitektonski, građevinski, elektrotehnički, strojarski), kojima se daju tehnička rješenja i dokazuju ispunjenje temeljnih zahtjeva pa tako i

temeljnih (bitnih) zahtjeva za sigurnost u slučaju požara, čl. 68/2/3 ZOG-a.

Uvjeti za izradu glavnog projekta

Ako se ne izdaje lokacijska dozvola prije izrade glavnog projekta trebaju određena javnopravna tijela utvrditi posebne uvjete, pa tako i inspekciju zaštite od požara čl. 80/1 ZOG-a. Investitor može zatražiti obavijest od upravnog tijela ili nadležnog ministra kako bi saznao tko mu treba uskladiti posebne uvjete.

Utvrđivanje posebnih uvjeta i potvrda glavnog projekta - građevina za koju se ne izdaje lokacijska dozvola

U slučaju da se prema posebnom zakonu ne izdaje lokacijska dozvola prije izdavanja građevinske dozvole u svrhu izrade glavnog projekta, potrebno je utvrditi posebne uvjete i dobiti potvrdu, čl. 81 do 87 ZOG-a.

Potvrda glavnog projekta - građevina za koju se izdaje lokacijska dozvola

Ako se prema posebnom zakonu izdaje lokacijska dozvola, time se potvrđuje da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima koji su određeni lokacijskom dozvolom, čl. 88 do 93 ZOG-a. Zakon o zaštiti od požara (ZZP) nije usklađen s tom odredbom, pa je u tom slučaju Inspekcija zaštite od požara, kao javnopravno tijelo, dužna i obavezna postupiti prema propisanoj uputi Ministarstva unutarnjih poslova, sve dok se taj zakon ne uskladi s novim Zakonom o gradnji i Zakonom o prostornom uređenju.

Propisani postupci za dobivanje posebnih uvjeta građenja iz područja zaštite od požara

Ishođenje posebnih uvjeta zaštite od požara za lokacijsku dozvolu

Prema članku 125 Zakona o prostornom uređenju (ZPU) izdaje se lokacijska dozvola i pribavljaju se posebni uvjeti, a zahtjev podnosi investitor ili opunomoćeni projektant. Uz zahtjev treba priložiti jedan primjerak idejnog projekta i dokaz o uplaćenju pristojbi. Idejni projekt treba udovoljiti i odredbama za osiguranje postizanja temeljnih zahtjeva zaštite od po-

žara prema članku 1.28 /3/2 ZPU-a kao i usklađenost s odredbama iz članaka 128 do 133 ZPU-a.

Nakon pregleda idejnog projekta iz područja zaštite od požara, MUP ili Policijska uprava izdaje posebne uvjete zaštite od požara ili rješenjem odbija zahtjev.

Ishođenje posebnih uvjeta zaštite od požara za građevinsku dozvolu

Prema člancima 81 do 87 Zakona o gradnji (ZOG) predviđena je izrada glavnog projekta i elaborata zaštite od požara, utvrđivanje posebnih uvjeta zaštite od požara i izdavanje potvrde da je glavni projekt u skladu s posebnim uvjetima, a obavlja se jedinstvenim postupkom u kojem sudjeluje i Inspekcija zaštite od požara. U tom smislu, uz zahtjev koji podnosi investitor ili opunomoćeni projektanta, treba priložiti elaborat zaštite od požara i jedan primjerak glavnog projekta, te dokaz o uplaćenju upravnoj pristojbi.

Na taj način Inspekcija zaštite od požara obavlja pregled glavnog projekta i elaborata zaštite od požara. Time nije potreban pregled od strane revidenta prema postojećem Zakonu o zaštiti od požara (ZZP-u).

Nakon pregleda dostavljene dokumentacije može se:

- izdati potvrda glavnog projekta ako su elaboratom definirane i primijenjene sve potrebne mjere zaštite od požara, ili
- utvrditi posebne uvjete zaštite od požara, tako da podnositelj zahtjeva uskladi elaborat i glavni projekt

s dostavljenim posebnim uvjetima, ako on nije usklađen. Ako podnositelj udovolji traženom zahtjevu izdaje se potvrda, a odbija se ako ne udovolji, ili

- rješenjem odbije zahtjev i izdavanje potvrde ako glavni projekt nije usklađen s elaboratom zaštite od požara, iako su dobro definirane i primijenjene sve potrebne i propisane mjere zaštite od požara.

Postupak ishođenja potvrde glavnog projekta iz područja zaštite od požara

Prema člancima 88 do 93 Zakona o gradnji, ako je za građevinu već izdana lokacijska dozvola, postupak dobivanja potvrde je isti kao i u slučaju kada se ne izdaje lokacijska dozvola, ali se provjerava usklađenost s posebnim uvjetima propisanim kod pregleda idejnog projekta.

Zaključak

Novim zakonima o gradnji (ZOG) i prostornom uređenju (ZPU) došlo je do promjene procedure izdavanja pojedinih dokumenata potrebnih za početak gradnje. U pogledu zaštite od požara kod primjene novih odredba došlo je do niz poteškoća u gospodarstvu i nadležnim institucijama.

Sadašnji Zakon o zaštiti od požara (ZZP) nije u pojedinim odredbama usklađen s novim zakonima. Zato bi trebalo donijeti i novi Zakon o zaštiti od požara što zahtijeva određenu propisanu proceduru i vrijeme.

Kako sadašnji Zakon o zaštiti od požara nije u pojedinim odredbama usklađen s novim zakonima trebalo bi donijeti i novi što zahtijeva određenu propisanu proceduru i vrijeme

Sve dok se ne donese novi Zakon o zaštiti od požara, u postupku izdavanja dokumenata potrebnih za početak gradnje, ako ih provodi Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, utvrđivanje posebnih uvjeta iz područja zaštite od požara provodi MUP (uprava za inspekcijske poslove), a ako postupak provodi upravno tijelo lokalne ili područ-

ne razine, utvrđivanje posebnih uvjeta iz zaštite od požara provodi Policijska uprava (Inspektorat unutarnjih poslova). Inspekcija zaštite od požara, kao jedna od javnopravnih tijela u zajedničkom objedinjenom postupku, obvezna je primjenjivati upute prema posebnim uvjetima koje je donio MUP na svojoj internetskoj stranici.

Praksa dokazuje da Inspekcija zaštite od požara stvarno pregledava tehničku dokumentaciju (idejni projekt, glavni projekt u čijem je sastavu elaborat zaštite od požara), utvrđuje posebne uvjete zaštite od požara te usklađuje glavni projekt s posebnim uvjetima. U tom smislu usklađen je i program za polaganje stručnih ispita te neki podzakonski propisi.

LITERATURA

- [1] Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13)
- [2] Zakon o gradnji (NN 153/13)
- [3] Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- [4] Pichler, T.: Pravila zaštite od požara za građevinu prema propisima EU, savjetovanje o sigurnosti i zdravlju pri radu, SIZ 2014., EDZ Zagreb, 2014.
- [5] Pichler, T.: Elaborat zaštite od požara-podaci za projektiranje mjera zaštite od požara, 25. međunarodno savjetovanje P&P 2012, EDZ Zagreb, 2012.
- [6] Pravilnik o razvrstavanju građevina u skupine po zahtjevnosti mjera zaštite od požara (NN 56 /12 i 61/12)
- [7] Pichler, T.: Program predavanja za polaganje stručnih ispita iz područja graditeljstva i arhitekture, pripremni seminar DGIZ, Zagreb, 2011. do 2014.
- [8] Pichler, T.: Novi podzakonski propisi o sigurnosti i zaštiti od požara, 21. simpozij P&P 2011, EDZ Zagreb, 2011.
- [9] MUP, Uprava za inspekcijske poslove, Posebni uvjeti građenja i potvrde projektno dokumentacije s odredbama zaštite od požara, web-stranica MUP-a, Zagreb, 2014.
- [10] Pichler, T.: Posebni uvjeti građenja i potvrda o usklađenosti projektno dokumentacije, kao i druge odredbe građenja i prostornog uređenja zaštite od požara, 29. međunarodno savjetovanje P&P 2014, EDZ Zagreb, 2014.

